

УДК: 331.341.1:37.07:005.4
DOI: 10.26697/ijes.2019.4.32

Проблеми капіталізації національного інтелектуального капіталу на етапі інтеграції України у світовий освітній простір

Доцент **Черкашина Т. С.**¹

¹ Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Резюме

Вступ:

Ключовою ознакою сучасного економічного розвитку України є суттєве прискорення темпів її інтеграції у світовий економічний, соціальний, політичний та освітній простір. Цілком зрозуміло, що запорукою успішної конвергенції національної економіки України зі світовою господарською системою є впровадження передових технологій, розвиток високотехнологічних секторів національного господарства та створення нових науково-технічних знань. Особливої актуальності набувають питання, пов'язані з визначенням рівня капіталізації національного інтелектуального капіталу та напрямів удосконалення державної інноваційно-інвестиційної політики України на основі підвищення ефективності управління складовими інтелектуального капіталу.

Мета дослідження – вивчення стану і тенденцій капіталізації національного інтелектуального капіталу України та розробка на цій основі науково-практичних рекомендацій щодо прискорення цих процесів в умовах інтеграції країни у світовий освітній простір.

Методи:

Теоретичною і методичною основою дослідження є методи економічного аналізу, графічного аналізу, а також метод багатовимірної середньої.

Результати:

Уточнено економічну сутність поняття “національний інтелектуальний капітал”.

Сформовано сукупність показників, які характеризують складові національного інтелектуального капіталу (національного людського капіталу, національного процесного капіталу, національного ринкового капіталу, національного капіталу оновлення та розвитку).

Досліджено стан і тенденції капіталізації національного інтелектуального капіталу України у 2010-2018 рр.

Проведено оцінку рівня капіталізації національного інтелектуального капіталу України у 2010-2018 рр. за допомогою метода багатовимірної середньої.

Розроблено науково-практичні рекомендації щодо підвищення рівня капіталізації національного інтелектуального капіталу України в умовах інтеграції країни у світовий освітній простір.

Висновки:

Проведено оцінку рівня розвитку національного інтелектуального капіталу України у 2010-2018 рр.

У якості інструмента оцінювання був використаний метод багатовимірної середньої, який дав автору змогу встановити, що Україна характеризується досить високим рівнем розвитку національного інтелектуального капіталу. У той же час рівень його капіталізації залишається досить низьким, що проявляється у невисокій ринковій вартості інтелектуальних активів країни і обумовлено недостатньою державною підтримкою галузей з високою доданою вартістю. З огляду на це автором запропоновано наступне.

По-перше, пропонується знизити вартість кредитних ресурсів для підприємств, які займаються виробництвом високотехнологічної продукції. Це дасть змогу відкрити український фондовий ринок для внутрішніх “бізнес-ангелів” (приватних інвесторів, які вкладають кошти у високоризиковані інноваційні проекти) і сприятиме прискоренню процесів капіталізації ринку венчурного фінансування країн Центральної та Східної Європи. Разом з цим доцільно створити єдину державну систему технічних регламентів і гармонізувати її з міжнародними стандартами, що розширить доступ суб'єктів інноваційного підприємництва до джерел венчурного фінансування та сприятиме розвитку системи “знання – виробництво – знання”.

По-друге, слід сприяти більш швидкій комерціалізації нових наукових і науково-технічних знань. У цьому зв'язку, на думку автора, заклади вищої освіти України мають поступово перетворитися на відкриті академічні системи, які поєднують науку, промисловість і суспільство, та забезпечують усі необхідні умови для створення та комерціалізації унікальних, креативних, інноваційних ідей викладачів і студентів.

По-третє, слід суттєво вдосконалити механізм спільного приватно-державного фінансування галузей, які є базовими у формуванні, накопиченні та капіталізації якісного інтелектуального капіталу. Практична реалізація даного механізму полягає у зміні концептуального підходу до формування державного замовлення на підготовку висококваліфікованих фахівців на основі статистично значущих прогнозних моделей формування попиту на ринку інтелектуальної праці.

Інформація про автора:

Черкашина Тетяна Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії та економічної політики, Харківський національний університет імені Семена Кузнеця, Харків, Україна.

Наукові інтереси: дослідження проблем економічного розвитку постсоціалістичних країн Центральної та Східної Європи в умовах інформатизації та інтелектуалізації світового господарства; <https://orcid.org/0000-0003-3675-0391>.

Автор-Кореспондент:

Черкашина Тетяна Сергіївна

Email Автора-Кореспондента:

t.cherkashina@hotmail.com